

SAMEN EERLIJKE KANSEN SCHEPPEN

DWARS

GROENLINKSE JONGEREN

Politiek Programma 2012-2017
DWARS, GroenLinkse jongeren

SAMEN EERLIJKE KANSSEN SCHEPPEN

DWARS Politiek Programma 2012-2017

Onze planeet verkeert in roerige tijden. De economische crisis dwingt steeds meer landen op hun knieën, terwijl meer en meer mensen de harde klappen van het economisch ontij krijgen te verduren. Ondanks dat we de Aarde al te lang overbelasten, dreigen klimaatverandering, het milieu en natuurbehoud steeds verder weg te zakken op het prioriteitenlijstje van de wereldleiders. Ook op politiek vlak is er veel onrust. In heel Europa verzetten meer en meer mensen zich tegen hun regering. Er vinden grote demonstraties plaats tegen kille bezuinigingsmaatregelen en inhumane overheidsbeleid. Het beeld van de politiek als veroorzaker van problemen lijkt het vertrouwen in de politiek als geestesvader van oplossingen te hebben vervangen.

DWARS kiest wel voor oplossingen. Oplossingen die mensen weer vertrouwen in de toekomst geven. Daarvoor moeten we samen de handen ineenslaan om de vele crises waarmee we te maken hebben, van economisch tot ecologisch, om te buigen in eerlijke kansen voor iedereen. Eerlijke kansen voor het meisje dat dankzij haar PGB in staat is om vaak met haar vriendinnetjes af te spreken. Eerlijke kansen voor opa en kleinzoon om beiden van een goede oude dag te kunnen genieten. En eerlijke kansen voor de Afrikaanse boer om zijn gewassen op vruchtbare grond te verbouwen en tegen een fatsoenlijke prijs te verkopen.

DWARS gaat voorop in het scheppen van deze eerlijke kansen. De economie moet vergroend worden en in dienst staan van het welzijn van de wereld in plaats van andersom. Dit is de enige manier om een duurzame planeet en begroting te bereiken waar elk mens van kan meegenieten. DWARS neemt de verantwoordelijkheid om ook buiten Nederland eerlijke kansen te creëren. De Europese Unie is het vehikel dat de continentale solidariteit aanwakkert, terwijl we ons hardmaken voor vrede overal ter wereld.

Eerlijke kansen scheppen kan je niet alleen. Dat doe je samen. DWARS pleit er dan ook hartgrondig voor om te stoppen met het tegen elkaar opzetten van verschillende etnische, religieuze, sociaaleconomische, culturele of andersoortige groepen. Alleen als we samen optrekken, creëren we de eerlijke kansen voor iedereen.

In dit politiek programma staan de maatregelen van DWARS om de komende vijf jaar samen eerlijke kansen te scheppen. Kansen die elke wereldburger de mogelijkheden geven om zichzelf tot volle bloei te laten komen op een groene, sociale en vredelievende planeet.

INHOUDSOPGAVE

Participatie	4
⌚ Onderwijs	6
⌚ Arbeid & Economie	8
⌚ Cultuur	9
⌚ Immigratie & Integratie	9
⌚ Uitburgering	10
⌚ Emancipatie	11
Evenwicht	12
⌚ Economie & Financiën	14
⌚ Sociale Zekerheid	15
⌚ Zorg	16
⌚ Democratie & Openbaar bestuur	17
⌚ Rechtstaat	18
⌚ Dierenrechten	19
⌚ Privacy, Internetvrijheid & Veiligheid	20
Wereldliefde	21
⌚ Natuur	24
⌚ Milieu & Energie	24
⌚ Landbouw & Voedsel	25
⌚ Wonen	26
⌚ Vervoer & OV	27
⌚ Europese Unie	28
⌚ Ontwikkelingssamenwerking, Humanitaire interventies & Nationale defensie	29
Colofon	31

PARTICIPATIE

Nederland wordt door het buitenland vaak betiteld als tolerant en gastvrij. DWARS wil dat deze complimenten niet loos zijn, maar ervoor zorgen dat ons land zich inderdaad ruimdenkend en hartelijk gaat gedragen. Het is daarbij van het allergrootste belang dat iedereen mee mag doen in de samenleving. Zoals onze grondwet ruwweg schetst moet men ongeacht leeftijd, ras, geslacht, politieke gezindheid, godsdienst, levensovertuiging, fysieke gesteldheid of sociaaleconomische achtergrond dezelfde rechten krijgen als ieder ander. Participatie in de samenleving is daarbij onmisbaar. De overheid moet zich daarom inzetten voor het creëren van kansen voor alle groepen die onze maatschappij kent.

DWARS strijdt voor emancipatie van alle bevolkingsgroepen in ons land. Om de vrouwenemancipatie te bevorderen willen we goede, maar goedkope kinderopvang aanbieden. Seksuele minderheden hebben ook nog een lange weg te gaan: homoseksuele stellen kunnen niet allebei als ouder worden geregistreerd en transgenders moeten eerst een geslachtsveranderende operatie ondergaan voor zij het geslacht in hun paspoort kunnen wijzigen. Raciale minderheden worden ook nog altijd niet behandeld als volwaardige Nederlanders en dit is nog erger gesteld voor diegenen die nog geen staatsburgerschap hebben verkregen. Dit zijn zaken die DWARS tegenstaan. Als het aan ons ligt, kunnen homoseksuele partners beiden ouder worden; mag iedereen zijn of haar sekse veranderen in het paspoort; mogen trouwambtenaren niet weigeren om mensen van hetzelfde geslacht te trouwen; moet arbeidsdiscriminatie worden tegengegaan; mogen asielzoekers ook tijdens hun procedure al werken en worden zij nooit in detentiecentra geplaatst. Buitenlandse diploma's worden op waarde geschat en er wordt gepaste bijscholing aangeboden. Zo kan iedereen die nieuw is in Nederland op zijn of haar niveau participeren.

Participatie is in grote mate verbonden met arbeid. De arbeidsmarkt moet dan ook vanuit de overheid zoveel mogelijk worden gestimuleerd. Een aantal maatregelen die effect hebben op de rechten van werknemers en werklozen moeten daarom worden ingevoerd. De Werkloosheidswet en het ontslagrecht moeten tegelijkertijd hervormd worden zodat doorstroming op de arbeidsmarkt wordt vergemakkelijkt. Voor hen die niet aan een baan kunnen komen worden er vanuit de gemeente participatiecontracten geregeld. Zo raakt niemand gedistantieerd van de samenleving maar kan iedereen juist actief blijven meedoen.

Hoewel Nederland een relatief vrij land is, zijn er nog altijd zaken die onze vrijheid in grote mate beperken. DWARS pleit daarom voor actief uitburgeren. Door sommige vastgeroeste tradities kritisch te bekijken wordt de vrijheid van het individu vergroot. Zinloze verboden, zoals het verbod op openbaar naakt en publiekelijke geslachtsgemeenschap moeten daarom geschrapt worden. Iedereen moet bovendien vrij zijn om zijn of haar lichaam te gebruiken zoals hij of zij dat wil. Prostitutie blijft daarom legaal. Natuurlijk moet hierbij streng worden toegezien op gedwongen prostitutie en mensenhandel binnen de sekscommercie. Softdrugs worden gelegaliseerd en sommige harddrugs, die niet in extreme mate verslavend of destructief zijn, worden voortaan als softdrugs beschouwd. Betuttelende maatregelen zoals de wietpas en het verplicht sluiten van winkels op zondag worden ingetrokken.

Goed onderwijs legt dé basis voor een toekomst waarin men volledig kan meedraaien in de maatschappij. Omdat het belangrijk is dat kinderen al tijdens hun basisschooltijd in aanraking komen met de multiculturele samenstelling van ons land, wil DWARS segregatie in het onderwijs actief bestrijden. Ook het middelbaar onderwijs kan een oppepper gebruiken. Mbo'ers moeten volgens DWARS niet als leerlingen, maar als studenten worden gezien. Zij worden zodoende meer op waarde geschat. Alle studenten, ook de minderjarige, hebben recht op het studieloon en de daarbij horende OV-studentenkaart. Om leerlingen en studenten te laten meedenken over hun educatie, wordt het recht op een medezeggenschapsorgaan vastgelegd in de wet. Prestaties van docenten en studenten moet niet in verbinding staan met het salaris en de instellingsbekostiging. Om het hoger onderwijs zo toegankelijk mogelijk te houden, wordt selectie aan de poort niet verder ingevoerd en moet de doorstroom van Bachelor naar Master versoepeld. Ook moeten fusies van vakgebieden worden tegengegaan en moet de onderwijskwaliteit absoluut niet ten koste gaan van onderzoek. Door het onderwijs in dienst te stellen van de leerling en de student, in plaats van andersom, wordt iedereen gestimuleerd het beste uit zijn of haar educatie te halen. Dit is voorspoedig voor de algehele participatie die DWARS hoog in het vaandel heeft.

Door cultuursubsidies te verstrekken blijven culturele activiteiten open voor alle sociaaleconomische groepen in onze samenleving. Hierdoor wordt voorkomen dat de kunstsector tot een elitehobby verwordt. Om ook beginnende kunstenaars de mogelijkheid te geven hun beroep uit te oefenen, worden zij gestimuleerd om hun inkomsten te verkrijgen uit hun creativiteit. Tegelijkertijd behouden zij de mogelijkheid houden om terug te vallen op de overheid als dit niet volstaat. Verder pleit DWARS voor het invoeren van een investeringsfonds van kunstenaars waardoor de collectieve kunstwereld elkaar

kan helpen om projecten te realiseren. Om de kunstsector ook aantrekkelijk te maken voor buitenstaanders, en om buitenstaanders actief te betrekken bij het creatief proces, ambieert DWARS de bevordering van de mogelijkheid tot crowdsourcing. Kunst- en cultuureducatie in het onderwijs worden uitgebreid, zodat men al vroeg wordt gestimuleerd om culturele activiteiten te benutten ter bevordering van de eigen ontwikkeling.

DWARS acht een stevige en eerlijke uitvoering van het arbeids-, onderwijs-, cultuur-, integratie en emancipatiebeleid de basis van een tolerante en open samenleving waarin iedereen zich welkom voelt en uitgenodigd wordt om mee te denken en te doen. Een diverse samenleving kan alleen op die manier worden gewaarborgd.

Onderwijs

- ✓ Het studievoorschot komt in de plaats van de huidige studiefinanciering. Elke student ontvangt ongeveer 700 euro per maand vanuit een collectief studiefonds. Voor thuiswonende studenten zal dit 350 euro per maand zijn. Dit fonds wordt gefinancierd middels een extra heffing over het inkomen van ex-studenten. Het percentage van het loon dat wordt terugbetaald aan het studiefonds is afhankelijk van de studieduur. In het geval een ex-student naar het buitenland vertrekt en het loon niet bekend is, betaalt hij of zij een gemiddeld bedrag.
- ✓ Het wettelijk collegegeld blijft voor alle opleidingstrajecten, inclusief de premasters en schakelprogramma's, evenals voor tweede studies gelden. De hoger onderwijsinstelling moet de hoogte van het instellingscollegegeld motiveren.
- ✓ De OV-studentenkaart blijft behouden en wordt beschikbaar voor alle studenten, ook voor hen onder de 18 jaar.
- ✓ Selectie aan de poort wordt niet verder ingevoerd in het hoger onderwijs.
- ✓ De doorstroom van Bachelor (HBO of WO) naar Master wordt versoepeld. Bij een afgeronde scriptie mogen studenten in het eerste halfjaar van hun Master nog twee bachelorvakken open hebben staan. De harde knip wordt weer een zachte knip.
- ✓ Universiteiten zijn gebaat bij continue ontwikkeling. Het ontstaan van nieuwe, brede studies juicht DWARS dan ook toe, maar het mag niet ten koste gaan van specialistische studies. Diversiteit en specialismen op universiteiten blijven gewaarborgd.
- ✓ Onderzoek op universiteiten mag niet ten koste gaan van onderwijskwaliteit en kennisoverdracht. Universiteiten moeten studenten blijven opleiden tot goede academici.

- ✓ Kennisvalorisatie wordt geen doel op zich en de financiering van onderzoek moet altijd openbaar zijn.
- ✓ Op alle hoger onderwijsinstellingen wordt de stemverhouding tussen studenten en medewerkers in een medezeggenschapsorgaan 50/50.
- ✓ Opleidingscommissies worden erkend als medezeggenschapsorganen, inclusief bijbehorende rechten.
- ✓ Salaris en intellingsbekostiging in het onderwijs komt los te staan van prestaties van leerlingen of studenten. De verdeelsleutel om
- ✓ onderwijsinstellingen te bekostigen wordt een combinatie van het aantal eerstejaars en de onderwijskwaliteit. Aan de perverse prikkels tot diplomaverstrekking in het Hoger Onderwijs moet een einde komen.
- ✓ Universiteiten en hogescholen zijn geen leerfabrieken. Ze moeten studenten beter begeleiden om studie-uitval en studievertraging te voorkomen.
- ✓ DWARS is tegen maatregelen in het onderwijs die louter financieel prikkelen om snel of sneller te studeren.
- ✓ Leraren in het hoger onderwijs moeten minstens een BKOlesbevoegdheid halen.
- ✓ Op elk niveau van het middelbaar onderwijs krijgen leerlingen onderwijs in de meest voorkomende staatsvormen.
- ✓ Het recht op een leerlingenraad op elke middelbare school wordt vastgelegd in de wet.
- ✓ Ten behoeve van eerlijke aanmeldprocedures en om segregatie te bestrijden wordt voor basisscholen het Centraal Aanmeldpunt ingevoerd.
- ✓ Kinderen moeten zoveel mogelijk de kans krijgen regulier onderwijs te volgen, maar dit mag nooit in het kader van een bezuiniging gebeuren. Kinderen die het niet redden in het regulier onderwijs moeten naar een goede school voor speciaal onderwijs kunnen.
- ✓ Het beroep van leraar wordt aantrekkelijker gemaakt. De salarissen gaan omhoog, klassen worden gelimiteerd op maximaal 25 leerlingen en er komt voldoende ondersteuning om alle contacturen in te vullen.
- ✓ Basisscholen worden omgevormd tot brede scholen waarin veel aandacht is voor de leerling, met ruimere openingstijden. Er wordt een uitzondering gemaakt voor scholen die hierdoor dreigen te verdwijnen, bijvoorbeeld op het platteland.
- ✓ Alle lerarenopleidingen nemen educatie in multiculturele competenties op in het onderwijsprogramma. Zo kweken aanstaande leraren begrip voor en omgangsvormen met diversiteit in de klas.
- ✓ De overheid investeert in het wegwerken van taalachterstanden in het basisonderwijs.

- ✓ Voorlichting over seksuele diversiteit is verplicht gesteld is basis- en voortgezet onderwijs. Lesmethoden moeten het onderwerp echter op een onbevooroordeelde manier belichten.
- ✓ Educatie over duurzaamheid in het onderwijs (waaronder natuur- en milieueducatie en leren voor duurzame ontwikkeling) moet vakoverstijgend geïntegreerd worden in het gehele onderwijscurriculum, van basis- tot hoger onderwijs.
- ✓ Bibliotheken zijn de ruggengraat van publieke kennisontwikkeling in Nederland. Door de bezuinigingen worden gemeentes gedwongen bibliotheken te sluiten, wat ten koste gaat van de geletterdheid. DWARS pleit voor het behoud en opzetten van bibliotheken, zoals op stations en middels bibliotheekbussen.

Arbeid & Economie

- ✓ Ontslagvergoedingen worden niet alleen meer in contant geld uitgedrukt, maar deels in scholingsrechten.
- ✓ Werkgevers worden mede-verantwoordelijk voor het begeleiden van werk naar werk.
- ✓ De overheid en bedrijven worden niet verplicht tot het hanteren van quota om specifieke groepen mensen in het personeelsbestand op te nemen. Discriminatie op de arbeidsmarkt wordt onder meer bestreden door de verplichtstelling van diversiteitsbeleidclausules in de jaarverslagen van de overheid en grote bedrijven.
- ✓ De overheid werkt geïstitutionaliseerde discriminatie weg. Dat betekent o.a. dat de verdeling van het ouderschapsverlof niet wordt opgelegd, maar koppels zelf mogen beslissen wie welk deel van de verlofperiode opneemt.
- ✓ Per 50 FTE dient ieder bedrijf tenminste één leer-werkplek te faciliteren.
- ✓ De WW-duur wordt maximaal anderhalf jaar en is er op gericht mensen snel weer te laten participeren in de samenleving. Studeren of starten met een eigen bedrijf vanuit de WW wordt aangemoedigd.
- ✓ Iedereen die na anderhalf jaar werkloosheid geen nieuwe baan heeft gevonden, krijgt een individueel participatiecontract van de gemeente: passend (vrijwilligers)werk of studie. In het participatiecontract wordt rekening gehouden met de mogelijkheden van individuen. Loon verkregen via een participatiecontract mag nooit lager zijn dan het minimumloon. Het gebruik van het participatiecontract blijft ten alle tijden een vrijwillige keuze.
- ✓ Voor elke volwassene geldt hetzelfde minimumloon. Het minimumjeugdloon wordt begrensd op 18 jaar.

Cultuur

- ✓ Voor zowel podiumkunsten als de beeldende kunsten is het lage btwtarief van toepassing.
- ✓ De Wet Werk en Inkomen Kunstenaars (WWIK) wordt opnieuw ingevoerd, zodat beginnende kunstenaars zich kunnen ontplooiën. Er komt een begrenzing aan het aantal plaatsen op kunstacademies. Om de toegankelijkheid van en de binding met cultuur te waarborgen moet de kunstwereld als voorwaarde voor subsidie meer inspraak van de burger accepteren door middel van crowdsourcing.
- ✓ Kunst- en cultuureducatie in het lager en middelbaar onderwijs worden verbeterd en uitgebreid.
- ✓ Er komt een gemengd publiek en privaat fonds, dat leningen verleent en investeert in jonge en beginnende kunstenaars.
- ✓ Er komt één centrale organisatie, die als enige verantwoordelijkheid draagt voor de gehele publieke omroep. De publieke omroep gaat terug van drie naar twee netzenders en commerciële reclames worden hierop afgeschaft.
- ✓ Het auteursrecht wordt teruggebracht tot 15 jaar na het overlijden van de kunstenaar.
- ✓ Het Eurovisie Songfestival is hét culturele hoogtepunt van de Europese eenheid. Daarom wordt het voortaan toegestaan dat ook niet-homo- en transseksuelen deelnemen en meeleven met het festival. Het huidige puntensysteem gaat op de schop. Via een progressief stelsel dragen landen naar draagkracht punten af.

Immigratie & Integratie

- ✓ Voor het welzijn van asielzoekers moeten asielprocedures zo snel mogelijk worden afgerond. Als er na drie jaar nog geen definitieve uitspraak is gedaan, krijgt de asielzoeker direct een permanente verblijfsvergunning toegewezen. Bij AMA's wordt deze termijn beperkt tot twee jaar.
- ✓ Er komt een eerlijk Europees migratiebeleid, zodat iedere migrant dezelfde kans heeft op een verblijfsvergunning. Totdat dit Europese beleid een feit is, wordt het mogelijk om in een tweede Europees land een asielprocedure te starten.
- ✓ Het Kinderpardon wordt uitgevoerd. In Nederland gewortelde kinderen worden niet uitgezet en worden geholpen hun toekomst hier verder op te bouwen. In de toekomst geldt dat kinderen na een legaal verblijf van vijf jaar in Nederland een verblijfsvergunning krijgen. Dit wordt vastgelegd in een wet.

- ✓ Gezinshereniging is niet meer inkomensafhankelijk. Als eenmaal het Nederlandse staatsburgerschap is verkregen, kan deze niet meer worden afgenomen door de Nederlandse staat.
- ✓ DWARS accepteert meervoudige nationaliteiten.
- ✓ Om een goede inburgering te bewerkstelligen wordt een taal- en cultuurcursus op niveau aangeboden die tot drie examenpogingen vergoed wordt.
- ✓ De gemeente is de lokale expert die inburgeraars het best kan helpen. Zij speelt een faciliterende en stimulerende rol tijdens het integratieproces en biedt na afronding gepaste nazorg, bijvoorbeeld hulp bij het vinden van een baan.
- ✓ De arbeidsmogelijkheden van asielzoekers worden uitgebreid van maximaal 24 weken per jaar tot fulltime.
- ✓ De overheid zet zich in voor het op waarde schatten van buitenlandse diploma's en biedt eventueel gepaste bijscholing aan.

Uitburgering

- ✓ De verboden op openbaar naakt en seks in het openbaar worden opgeheven.
- ✓ Sekswerk blijft legaal. Op gedwongen sekswerk en de werkomstandigheden van prostituees wordt scherp toegezien door de gemeente. Voor het verkrijgen van een bordeelvergunning wordt een Verklaring Omtrent Gedrag noodzakelijk.
- ✓ Gemeentes moeten bij opgelegde sluiting van bordelen, in overleg met de sector, een toegankelijke en veilig alternatieve werkomgeving voor sekswerkers kunnen garanderen.
- ✓ De minimum leeftijd van sekswerkers gaat terug omlaag naar 18 jaar.
- ✓ De belastingsvoordelen van het burgerlijk huwelijk worden afgeschaft. Samenlevingscontracten krijgen dezelfde status als het huwelijk.
- ✓ Softdrugs worden gelegaliseerd.
- ✓ Gemeenten krijgen de mogelijkheid om te experimenteren met gereguleerde wietteelt.
- ✓ Een deel van de harddrugs, zoals pado's en XTC, worden voortaan als softdrugs gerekend.
- ✓ De wietpas wordt afgeschaft.
- ✓ Alle winkels mogen op zondag open zijn.
- ✓ De wetgeving omtrent graffiti wordt versoepeld. Meer vormen van graffiti worden toegestaan.
- ✓ De Paasdagen, Pinksterdagen en Goede Vrijdag worden normale feestdagen, zoals 1 april, Dierendag en de Dag van het Brabantse Platteland dat zijn. Deze nationale feestdagen, waarop veel mensen vrij

krijgen, worden vervangen door 4 mei (Dodenherdenking), 5 mei (Bevrijdingsdag) en 9 mei (Dag van Europa).

- ✓ De tekst “God zij met ons” verdwijnt van ons wettelijk betaalmiddel en wordt vervangen door “le stienkt as dn bok van fiel”.

Emancipatie

- ✓ De kinderopvang wordt voor iedereen betaalbaar en is van goede kwaliteit. De overheid draagt hier zorg voor, middels een inkomensafhankelijke kinderopvangtoeslag en scherpe controle op de kwaliteitseisen aan de kinderopvang.
- ✓ Voor homoseksuele stellen met kinderen wordt het voor beide ouders toegestaan om daadwerkelijk als ouder geregistreerd te worden.
- ✓ Transgenders krijgen het recht om ook voorafgaand aan, of zelfs zonder operatie, van geslacht te veranderen in het paspoort.
- ✓ Ambtenaren mogen niet weigeren personen te trouwen op basis van persoonlijke bezwaren die tegen artikel 1 van de Grondwet ingaan.
- ✓ Bij geslachtsregistratie wordt overal de optie “anders, nl.” in gebruik genomen. Op de lange termijn streeft DWARS naar het verdwijnen van de geslachtsregistratie.
- ✓ Er komt een brede maatschappelijke discussie over het algemeen gebruik van geaardheidsaanduidingen. Op termijn wil DWARS typeringen als homo-, bi- of heteroseksueel overbodig maken.
- ✓ Om pesten beter te bestrijden is er in elke werkomgeving een vertrouwenspersoon aanwezig waarbij pesten door collega’s kan worden aangekaart. Op lerarenopleidingen worden methoden gebruikt die onderwijzen in het herkennen, voorkomen en behandelen van pesten.

EVENWICHT

Iedereen verdient gelijke kansen. Gelijke kansen om zichzelf te kunnen ontwikkelen en gelijke kansen om volop te participeren in de samenleving. Om deze mogelijkheden te creëren is er een fundament van gelijkwaardige voorzieningen nodig. Een maatschappelijke basis die in evenwicht is. De economie moet te vertrouwen en in balans zijn. Iedereen moet kunnen

Samen Eerlijke Kansen Scheppen | juni 2012 | DWARS, GroenLinkse jongeren

terugvallen op goede zorg en sociale zekerheid. De democratie en rechtstaat moeten goed toegankelijk worden, zodat elke burger verantwoordelijkheid kan nemen over de richting waar we met Nederland heen gaan. Evenwicht in de kernonderdelen van de maatschappij zorgt ervoor dat elk mens zijn of haar plek vindt in de samenleving.

Economisch gezien zijn het zware tijden. Banken vallen om, het consumentenvertrouwen is onder het vriespunt gezakt en land na land belandt in een recessie. Ons huidige economische systeem, het kapitalisme, is in feite volledig gebaseerd op het maken van schulden. Schulden die ons aan oneindige groei zouden moeten helpen. Volgens DWARS is de economie meer dan alleen het maken van winst en is welvaart op haar beurt weer meer dan alleen een goede economie. De economie en de maatschappij moeten zo georganiseerd worden dat het welzijn en het geluk van elk mens er op vooruit gaat, in plaats van achteruit. Daarom pleit DWARS ervoor om economische risico's voor burgers te verkleinen, door bijvoorbeeld banken te splitsen in consumentenbanken enerzijds, investeringsbanken anderzijds. Schulden worden daarnaast fiscaal niet meer gestimuleerd en er komt een bankenbelasting waarin internationaal flitskapitaal wordt belast om perverse prikkels uit het systeem te halen.

In een evenwichtige samenleving worden mensen die zorg of sociale ondersteuning nodig hebben goed geholpen. Zij krijgen de aandacht en hulp om snel weer hun plek in de samenleving in te kunnen nemen. Om dit mogelijk te maken moet de zorg voor iedereen toegankelijk zijn. Eigen bijdragen voor de huisarts en de geestelijke gezondheidszorg komen er dan ook niet. In plaats daarvan wordt de huisarts, het eerste medische aanspreekpunt voor veel mensen, de spil van het zorgstelsel. Eigen regie over het leven is, zeker in de zorg, een belangrijke waarde. Het PGB blijft daarom behouden, jongeren krijgen meer inspraak in de jeugdzorg en mensen krijgen de mogelijkheid tot professionele hulp bij een vrijwillig levenseinde. Zo ontstaat er een mooie balans tussen persoonlijke voorkeuren en kwalitatieve ondersteuning.

De sociale zekerheid dient een vangnet te zijn met een goede terugvering, zodat mensen enthousiast blijven deelnemen in de samenleving. Daarvoor moet de welvaart eerlijker verdeeld worden. Omdat ook alle nog volgende generaties een fatsoenlijke oude dag verdienen, moet het huidige pensioenstelsel hervormd worden. De pensioengerechtigde leeftijd gaat versneld omhoog en vermogende ouderen betalen mee aan de instandhouding van de AOW. Daarnaast moet de overheid eindelijk menswaardig beleid ontwikkelen voor dak- en thuislozen. Via armoedebestrijding gaan gemeentes een preventiebeleid ontwikkelen. Mensen die onverhoopt geen dak boven hun hoofd hebben, krijgen goede opvang en

zorg. Hen worden goede kansen geboden op toepasselijk werk en goedkope huisvesting, zodat ze hun leven weer op de rails kunnen krijgen.

Democratie is essentieel voor een maatschappij in balans. Elke burger moet haar invloed kunnen laten gelden en zo goed mogelijk vertegenwoordigd worden door de overheid. Blanco stemmen bij de Tweede Kamerverkiezingen wordt wat DWARS betreft niet langer puur symbolisch. Zetels die toebehoren aan de blanco stemmen zullen voortaan leeg blijven, om ook die stemmers recht te doen. Om de volksvertegenwoordiging tegelijkertijd van meer mogelijkheden tot een goede representatie van de mensen in Nederland te verzekeren, wordt de Tweede Kamer uitgebreid naar 200 zetels. Ten slotte vindt DWARS dat in een moderne samenleving onze populaire, maar helaas ondemocratische, monarchie puur ceremonieel moet zijn. Op termijn zal het koningshuis worden afgeschaft.

DWARS wil naar een planeet waarin iedereen Wereldburger is en nationaliteiten overbodig zijn. Echter, tot die tijd heeft iedereen recht op een nationaliteit. Zonder nationaliteit zijn andere rechten die buitengewoon belangrijk zijn niet bereikbaar. DWARS wil daarom dat statelozen zoveel mogelijk tegemoet worden gekomen. Zij moeten de mogelijkheid hebben om de nationaliteit van hun ouders of van het land waar ze op dat moment in verblijven te krijgen. Ook moet er streng op worden toegezien dat mensen, die maar één nationaliteit hebben, niet zomaar hiervan kunnen worden ontdaan.

De vrijheid van meningsuiting neemt een belangrijke plaats in bij de vrijheid van het individu. Iedereen moet de mogelijkheid hebben om een mondige burger te zijn, zodat er een uitgebalanceerd geheel aan meningen ontstaat. Daarbij moet uiteraard rekening gehouden worden met de medemens maar zolang er geen sprake is van discriminatie moet het mogelijk zijn en blijven om meningen uit te wisselen. Een verbod op godslastering past hier niet bij. DWARS pleit daarom voor het afschaffen van dit verbod.

In het tijdperk van het internet zijn internetvrijheid en netneutraliteit net zo belangrijk geworden als persvrijheid. Zowel justitie als de providers hebben helaas de neiging om datastromen te filteren of te onderscheppen. DWARS is voorstander van een volledig vrij internet waarin privacy gewaarborgd is. Met andere woorden: internettoegang moet een grondrecht zijn. Wat voor de offline wereld geldt, moet online ook gelden: justitie mag websites dus niet offline halen of online communicatie aftappen zonder uitspraak van de rechter. Providers, als zijnde onderhouders van de digitale snelweg, mogen niet gedwongen worden om websites te blokkeren of online communicatie te bewaren. Daarnaast mogen datastromen niet gefilterd worden. Om onder andere identiteitsfraude tegen te gaan komt er een meldplicht voor datalekken.

DWARS is voorstander van open source en wil dat het gebruik van open source software wordt gestimuleerd, omdat het goedkoper en veiliger is.

Respect voor dieren is onderdeel van een prettige samenleving. DWARS wil daarom dat dierenrechten worden opgenomen in de Nederlandse grondwet en in Europese wetgeving. Bont en leer en andere dierlijke producten mogen alleen als bijproduct geproduceerd zijn. Dierproeven worden alleen nog toegestaan als er geen alternatief is, en het welzijn van mens of dier te verbeteren het doel is. Mensen die zijn bestraft voor dierenmishandeling wordt verboden nog dieren te houden. DWARS wil ook een afschaffing van de vrij bejaagbare soorten en een verbod op het gebruik van wilde dieren voor vermaak. Dieren maken een belangrijk deel van de wereld uit en verdienen gekoesterd te worden.

DWARS vindt solidariteit met mens en dier van grote betekenis voor een samenleving waarin iedereen gelukkig kan leven. Een evenwichtige indeling van de economie, de zorg en de sociale zekerheid en de waarborg van vrijheid en rechten van mens en dier zijn noodzakelijke componenten om deze samenleving te bewerkstelligen.

Economie & Financiën

- ✓ Nederland zet zich in voor het wereldwijd afschaffen van het bankgeheim.
- ✓ Er wordt belasting geheven over internationaal flitskapitaal middels de Tobin-tax.
- ✓ Om financiële risico's te verkleinen worden banken gesplitst in investeringsbanken en consumentenbanken.
- ✓ Schulden worden niet meer fiscaal gestimuleerd.
- ✓ Nutsbedrijven, infrastructuur en diensten waarvoor het noodzakelijk is dat ze worden uitgevoerd door een monopolist, worden genationaliseerd. Zo komt het beheer van het spoor weer in overheidshanden.
- ✓ De Nederlandse staatsschuld mag niet verder oplopen dan de normen die afgesproken zijn in het Euro-pact. Om uit een recessie te komen, mag er alleen met een hervormingsplan voor een gezondere staatskas tijdelijk boven het 3%-begrotingstekort uitgekomen worden.
- ✓ Er wordt flink gesnoeid in indirecte subsidies via aftrekposten op de inkomstenbelasting, voor zorg, onderwijs, milieu en vervoer. Die subsidies moeten direct in de prijs doorgerekend worden, zodat mensen met een laag inkomen, en dus met minder belasting die afgetrokken kan worden, deze producten en diensten ook kunnen betalen. Hierdoor is er geen extra schijf op de inkomstenbelasting nodig.

- ✓ De huidige btw wordt vervangen door een groene btw. Op vervuilende varianten van een product wordt een hoog btw-tarief geheven. Voor minder en niet-vervuilende varianten geldt het lage tarief.

Sociale zekerheid.

- ✓ Er komt een sociale en flexibele AOW. Vanaf je achttiende levensjaar bouw je voor elk jaar dat je in Nederland participeert 2,22% AOW-recht op. Onder participatie valt: een baan waar je minstens 50% van het voor jou relevante minimumloon verdient; zorg voor kleine kinderen en mantelzorg; en het verkrijgen van een uitkering of participatiecontract. Als na 45 jaar participatie 100% AOW is opgebouwd, kun je met pensioen.
- ✓ De maximale pensioensgerechtigde leeftijd wordt versneld verhoogd naar 67 in 2017, oplopend tot 69 in 2022.
- ✓ Rijkere ouderen betalen mee aan de instandhouding van de AOW. Er komt een extra inkomstenbelasting over het pensioen van vermogende ouderen.
- ✓ De collectieve pensioenfondsen worden opengesteld voor iedereen.
- ✓ Flexwerkers moeten dezelfde mogelijkheden krijgen om mee te kunnen doen in de collectieve pensioenfondsen, arbeidsongeschiktheidsverzekeringen en andere sociale fondsen.
- ✓ Pensioenfondsen met een dekkingstekort dienen uit te gaan van realistische rendementsaannamen en uitkeringen te korten om leegloop te voorkomen.
- ✓ Er wordt extra geïnvesteerd in sociale werkplaatsen om mensen met een arbeidshandicap goede mogelijkheden te bieden om actief deel te nemen in de maatschappij. Tegelijkertijd wordt er zo minder geld besteed aan overbodige bijstandsuitkeringen.
- ✓ Dak- en thuislozen worden beter geholpen door de gemeente, beginnend bij preventie. Participatiecontracten en adequate schuldhulpverlening worden ingezet als actieve armoedebestrijding. Mensen die onverhoopt dak- of thuisloos zijn, worden goede kansen geboden op toepasselijk werk en goedkope huisvesting.
- ✓ Er komen strategieën vanuit de overheid en de (hulp)sector om jeugddakloosheid effectiever terug te dringen.
- ✓ De kinderbijslag en het kindgebonden budget worden samengevoegd tot de inkomensafhankelijke kindtoeslag. Ouders met een maximaal gezinsinkomen van €100.000,- hebben hier recht op. Voor lage inkomens zal het huidige budget verhoogd worden, geleidelijk afbouwend naar het topinkomen van €100.000,-.

- ✓ De overheid financiert deelname aan sport- en muzieklessen voor kinderen uit de economisch zwakste gezinnen.

Zorg

- ✓ Er komt de mogelijkheid tot professionele hulp bij een vrijwillig levenseinde, ook als er geen indicatie is voor euthanasie. Dit wordt vormgegeven in een apart traject en er komt aparte wetgeving voor. Daarin is onder andere opgenomen dat eerst moet worden uitgesloten dat er sprake is van een psychiatrisch ziektebeeld, waarbij de wil om te sterven onderdeel is van dit ziektebeeld.
- ✓ De bezuinigingen op het PGB worden volledig teruggedraaid. Om goede besteding van het PGB te garanderen, komt er een steekproefsgewijze fraudecontrole.
- ✓ Er komt een “ja, tenzij”-beleid waarin iedere Nederlander orgaandonor is, tenzij hij of zij anders heeft aangegeven.
- ✓ Om een snel groeiende vraag naar dure zorg in te dammen, wordt de huisarts de spil van het Nederlandse zorgstelsel; ook buiten werktijden wordt huisartsenbezoek goed toegankelijk. Een eigen bijdrage voor de huisarts komt er niet.
- ✓ De Eerste Hulp en huisartsenposten worden samengevoegd. Een triage bepaalt waar welke patiënt heen moet. Zorg die ook door de huisarts kan worden geleverd, wordt niet langer aan ziekenhuizen uitbesteed.
- ✓ Alle medisch specialisten, met uitzondering van artsen die in de eerste lijn werkzaam zijn, werken in loondienst van een ziekenhuis.
- ✓ Er wordt een begin gemaakt met de bouw en ingebruikneming van brede verpleeghuizen.
- ✓ Verzorgingstehuizen spannen zich in om stellen bij elkaar te houden en tegelijkertijd de zorg te geven die ze nodig hebben. Ongeacht de indicatie kunnen oudere stellen dan toch bij elkaar blijven.
- ✓ De eigen bijdrage in de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) wordt teruggedraaid.
- ✓ Het basispakket wordt weer uitgebreid met tandartsbezoek en de pil. Onderzoek ter bevordering van de mannenpil wordt gestimuleerd en op den duur ook in het basispakket opgenomen. IVF en homeopathische geneesmiddelen vervallen uit het basispakket.
- ✓ In het basispakket zijn op den duur alleen Evidence Based behandelingen opgenomen. Om ervoor te zorgen dat niet alleen onderzoek naar dure medicamenteuze behandelingsmethoden gefinancierd wordt, komt er een subsidie op onderzoek naar behandelingen die voor de industrie niet rendabel zijn.

- ✓ Jongeren krijgen meer inspraak in de Jeugdzorg. Hun visie op de omstandigheden wordt op waarde geschat. De behoeftes van kinderen worden het uitgangspunt van het werk van jeugdwerkers.
- ✓ De subsidies op vet- en suikerrijke producten worden afgeschaft.
- ✓ Het drugsbeleid moet in eerste instantie uitgaan van de medische kant van het probleem (risico's voor de gezondheid), dan van de sociale kant (invloed op de sociale kringen) en pas als laatste van de justitiële kant (illegaliteit van het gebruik of bezit).
- ✓ De minimumleeftijden voor het kopen van alcohol blijven 16 voor bier en wijn en 18 voor sterke drank.
- ✓ Er wordt geïnvesteerd in voorlichtingscampagnes voor de middelbare school over de gevolgen van het gebruik van verslavende middelen als tabak, alcohol en drugs.

Democratie & Openbaar bestuur

- ✓ Het actief stemrecht wordt verlaagd van 18 naar 16 jaar.
- ✓ De waarde van blanco stemmen bij de Tweede Kamerverkiezingen wordt vergroot. Het aantal uitgebrachte blanco stemmen wordt meegenomen in de berekening van de kiesdeler en bij de verdeling van de Kamerzetels. Zetels die toebehoren aan de blanco stemmen zullen voortaan leeg blijven.
- ✓ De Tweede Kamer wordt uitgebreid tot 200 zetels.
- ✓ Een commissie van wijzen onderzoekt de Nederlandse wetboeken en toetst deze op relevantie. Achterhaalde wetgeving wordt geschrapt.
- ✓ De Eerste Kamer en de verkiezing van de Eerste Kamer blijven zoals het nu is. Een staatscommissie gaat onderzoek doen naar het versterken van de positie van de Eerste Kamer binnen het Nederlandse staatsbestel.
- ✓ Het koningshuis krijgt een ceremoniële functie. Het staatshoofd wordt uit de regering gehaald. DWARS wil dat op den duur het Nederlandse koningshuis wordt vervangen door een republiek.
- ✓ DWARS is tegen referenda.
- ✓ De waterschappen worden afgeschaft. Hun taken worden overgenomen door de provincies.
- ✓ De burgemeester wordt gekozen door de gemeenteraad, de Commissaris van de Koningin door de Provinciale Staten.
- ✓ De rechter krijgt de mogelijkheid om wetten te toetsen aan de klassieke grondrechten uit de grondwet.
- ✓ De overheid probeert steeds meer diensten digitaal te faciliteren. Aan de balie wordt van achter de eigen laptop. Er blijven wel in beperkte mate balies beschikbaar voor mensen die hulp nodig hebben bij het

afnemen van de diensten of deze diensten niet digitaal kunnen afnemen.

- ✓ De Openbare Lichamen in het Caribische worden volwaardige onderdelen van Nederland.
- ✓ Alle inwoners, dus ook die van de bijzondere open lichamen in het Caribisch gebied, hebben dezelfde rechten.
- ✓ Het Statuut van het Koninkrijk wordt vervangen door democratischer statuut waarin de vier landen van het Koninkrijk in Koninkrijkszaken worden bestuurd door de Rijksministerraad en welke rekenschap aflegt aan een verenigde vergadering van de Staten Generaal. Ook de Raden van de landen in het Caribische deel van het Koninkrijk zenden volwaardige afgevaardigden naar deze verenigde vergadering.

Rechtstaat

- ✓ Toegang tot de rechtspraak moet laagdrempelig zijn. De verhoging van de griffierechten wordt tenietgedaan en de huidige bedragen voor individuen worden met 20% verlaagd.
- ✓ De positie van slachtoffers wordt versterkt. De overheid verhaalt de materiële en immateriële schade op de dader(s) en biedt alternatieven als de pleger in gebreke blijft.
- ✓ Er komen meer mogelijkheden om verantwoordelijke directieleden persoonlijk te vervolgen en taakstraffen of gevangenisstraffen op te leggen.
- ✓ Statelozen krijgen de mogelijkheden om de nationaliteit van hun ouders of van het land van verblijf te krijgen. Er wordt streng op toegezien dat mensen, die maar één nationaliteit hebben, niet zomaar hiervan kunnen worden ontdaan.
- ✓ Het verbod op godslastering wordt geschrapt.
- ✓ Het staat iedereen, ook ambtenaren vrij om religieuze symbolen te dragen, zolang duidelijk blijft welke functie men uitoefent. Een uitzondering hierop zijn de rechters, die teruggaan naar het dragen van pruiken.
- ✓ Gratieverzoeken worden niet langer aan de Koning gericht, maar aan de Hoge Raad der Nederlanden.
- ✓ Justitiële inrichtingen zijn enkel gelegitimeerd jongeren op te nemen die veroordeeld zijn voor een strafbaar feit. De gemeente is verantwoordelijk voor het verschaffen van goede opvang van jongeren voor dit door andere oorzaken nodig hebben.
- ✓ In justitiële inrichtingen staat terugkeer naar de maatschappij centraal. Gedetineerde moeten een persoonlijk programma krijgen om terug te keren in de maatschappij, inclusief scholing en begeleiding na de gevangenisstraf.

- ✓ Wanneer er levenslange gevangenisstraf is opgelegd, toetst de rechter na 30 jaar elke 5 jaar of de gevangenisstraf nog redelijk is en of langer opsluiten nog een maatschappelijk doel dient.
- ✓ Een door de rechter opgelegde TBS-maatregel wordt direct na het onherroepelijk worden van het gerechtelijke vonnis ten uitvoer gelegd en niet pas na het uitzitten van een deel van de gevangenisstraf.

Dierenrechten

- ✓ Dierenrechten worden opgenomen in de Nederlandse grondwet en in Europese wetgeving.
- ✓ Dieren mogen niet gedood worden enkel om de huid. Leer, bont, veren en dierenhuiden mogen alleen nog bijproducten zijn.
- ✓ Dierproeven worden alleen nog toegestaan als er geen alternatief is en het doel is om het gezondheid van mens of dier te verbeteren. Het onderzoek naar alternatieven wordt gestimuleerd.
- ✓ Het verbod op dieren houden wordt een strafmaatregel in het
- ✓ Nederlandse rechtssysteem bij een veroordeling voor dierenmishandeling.
- ✓ Het gebruik van wilde dieren voor vermaak wordt verboden.
- ✓ De plezierjacht wordt verboden.
- ✓ Bij de slacht van dieren wordt de meest diervriendelijke methode mogelijk gebruikt.

Privacy, Internetvrijheid & Veiligheid

- ✓ Wetsvoorstellen die ingediend zijn bij de Tweede Kamer moeten voorzien worden van een advies van het College Bescherming Persoonsgegevens, indien inbreuk zou kunnen worden gemaakt op de privacy van burgers.
- ✓ Er komt geen databank voor vingerafdrukken en andere biometrische gegevens van aanvragers van reis- en identificatiedocumenten.
- ✓ Er komt snel een parlementair onderzoek naar het Nederlandse privacybeleid.
- ✓ Gemeenten mogen niet langer automatisch persoonsgegevens van kerkleden verschaffen aan kerkgemeenschappen.
- ✓ Er komt een stimuleringsbeleid voor het gebruik van open source software.
- ✓ Overheidsinstellingen en onderwijsinstellingen vervangen hun huidige software, na het aflopen van de licentie, door open source.
- ✓ Internettoegang wordt een grondrecht.

- ✓ Justitie mag websites niet offline halen of online communicatie aftappen zonder uitspraak van de rechter.
- ✓ Providers mogen niet gedwongen worden om websites te blokkeren of online communicatie te bewaren.
- ✓ Datastromen mogen niet gefilterd worden.
- ✓ Om identiteitsfraude tegen te gaan komt er een meldplicht voor datalekken.
- ✓ Cameratoezicht verdwijnt uit de openbare ruimte en wordt vervangen door groene straatverlichting.
- ✓ Preventief fouilleren en de algemene identificatieplicht worden afgeschaft.

WERELDLIEFDE

DWARS is zich zeer bewust van het gegeven dat er maar één Aarde is. Dit is de enige Aarde die ons kan voeden, van zuurstof en voldoende zoet water kan voorzien. Als mensheid gaan wij op dit moment echter niet zorgvuldig met onze Aarde om. Dit heeft alles te maken met hoe wij leven, maar ook met hoe wij samenleven. Wereldliefde gaat voor ons daarom om zeer diverse onderwerpen, zoals woningbouw, landbouw, de Europese Unie en vrede en veiligheid. DWARS wil handelen vanuit een holistisch wereldbeeld. Een wereldbeeld dat niet bestaat uit losse thema's die ogenschijnlijk niet met elkaar te maken hebben, maar een geïntegreerde visie op de wereld en de internationale samenleving.

Op de Aarde is leven mogelijk omdat er door een complexe combinatie van factoren ecosystemen bestaan. Deze ecosystemen leveren met een mooie marktterm diensten aan het leven op Aarde. Dus ook aan ons. Voor het behoud van deze diensten is biodiversiteit van vitaal belang. Helaas gaat de biodiversiteit wereldwijd sterk achteruit. Ook in Nederland ondervinden wij hier de gevolgen van. Steeds meer soorten worden bedreigd in hun voortbestaan. Om deze trend te stoppen is het nodig om de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) op nationaal niveau volledig uit te voeren en Europese natuurgebieden met elkaar te verbinden (Natura2000). Maar met alleen beleid op nationaal en Europees niveau zijn we nog niet uit de problemen. Nederland moet zich ook

Samen Eerlijke Kansen Scheppen | juni 2012 | DWARS, GroenLinkse jongeren

actief inzetten voor het maken van wereldwijde afspraken om plant- en diersoorten te beschermen.

Een belangrijke graadmeter voor een duurzaam gebruik van de Aarde, en daarmee een eerlijke wereld, is de ecologische voetafdruk. Op dit moment hebben wij in Nederland 6,2 hectare productieve grond nodig per persoon om onze levensstijl mogelijk te maken. Hiermee zijn wij helaas zeer onverantwoord bezig, aangezien er op de wereld niet meer dan 1,8 hectare productieve grond per persoon beschikbaar is. Rijke landen moeten nu hun verantwoordelijkheid nemen. Het is niet langer te verantwoorden dat wij vervuilende en niet hernieuwbare materialen en energiebronnen gebruiken. Een overstap naar duurzame, hernieuwbare energiebronnen zoals aardwarmte, zonne- en windenergie is technisch mogelijk en betaalbaar zodra fiscale voordelen en subsidies op fossiele brandstoffen worden afgeschaft.

Het lokaal opwekken van duurzame energie is een hele goede ontwikkeling die moet worden gestimuleerd. In de komende jaren zal veel oude energieinfrastructuur vervangen moeten worden. Een gelegenheid bij uitstek voor de invoering van een smart grid, waarmee het energienetwerk gaat lijken op een Europees internet waarop alle vormen van energieproductie zijn aangesloten, groot en klein.

Ook op grote schaal wordt de uitstoot van broeikasgassen en stoffen die schadelijk zijn voor het milieu uitgefaseerd voor 2030. De landbouw is weliswaar een belangrijke inkomstenbron in Nederland, maar dit is geen reden om niet van de sector te eisen dat ze duurzaam moet produceren. Ook in de transportsector en het woon-werkverkeer moet duurzaamheid centraal staan. Files zijn niet alleen lastig voor de mensen die er in staan; ze kosten de Nederlandse economie bakken met geld. Tussen de grote steden in Nederland, waar het meeste woon-werkverkeer en goederentransport plaatsvindt, moet het OV zo worden georganiseerd dat het voor iedereen een aantrekkelijk alternatief is voor de auto. Daarnaast moet fietsen overal gestimuleerd worden. Stadscentra worden grotendeels autovrij en een fijnmazig OV-netwerk van trams en uitstootvrije bussen houden de mobiliteit op peil. Overal in Nederland worden Nederland oplaadpunten aangelegd voor elektrische auto's en het rekeningrijden wordt ingevoerd.

De manier waarop en wanneer we energie verbruiken heeft ook alles te maken met waar we wonen. Een dak boven het hoofd is een eerste levensbehoefte. Iedereen heeft daarom recht op goede en betaalbare woonruimte. Helaas zit de woningmarkt op slot, waardoor starters weinig kansen hebben. In Nederland gaat dit samen met een enorme leegstand.

Miljoenen vierkante meters kantoorruimte staan leeg en woningen worden niet verkocht. Daarom moet de woningmarkt drastisch hervormd worden.

De wereld is geglobaliseerd. Ondanks vele aanwijsbare nadelen heeft dit ook zo zijn voordelen. DWARS ziet Nederland nadrukkelijk als onderdeel van de internationale gemeenschap en wil daar ook naar handelen. Rechtvaardigheid, democratie, vrede, veiligheid, vrijheid en rechtsorde vormen wat ons betreft de kernbegrippen van onze visie op internationaal beleid.

De Europese Unie is begonnen als vredesproject. Nog altijd is de EU van groot belang. Niet alleen voor vrede, maar ook voor de rechtspraak en de economie. Binnen de EU moeten de krachten nog meer gebundeld worden, zodat ook defensie en het buitenlandbeleid steeds meer op Europees niveau geregeld kunnen worden. Het is goed om kritisch te blijven kijken naar de EU en de huidige ontwikkelingen. Duidelijk is dat het, voor het voortbestaan van de Unie, van groot belang is dat het democratischer bestuurd wordt.

PanEuropese kieslijsten voor de verkiezingen van het Europees Parlement is een goed begin. Hiermee heeft het Europees Parlement een duidelijker mandaat.

Als de Unie democratischer is, kunnen ook defensie en het buitenlandbeleid goed op Europees niveau worden geregeld. Terwijl lidstaten zich kunnen specialiseren in specifieke defensietaken, bespaart het gezamenlijk inkopen van defensiemateriaal miljarden euro's. Op economisch gebied speelt de Europese Unie een niet te overschatten rol: nu de Eurozone in een hevige crisis verkeert, wordt eens te meer duidelijk dat het EU-project nog lang niet af is. Het is van het grootste belang dat er naast de monetaire unie ook een volwaardige politieke unie bestaat waarbinnen goede en bindende afspraken gemaakt worden over het monetaire beleid in de Unie. Individuele lidstaten als Nederland zullen in een globaliserende wereld met snel opkomende economieën en nieuwe economische machtsblokken niet meer zonder de EU kunnen.

We leven in een wereld waarin vrede, veiligheid en rechtvaardigheid helaas nog lang niet altijd gewaarborgd zijn. In dit licht is het niet meer dan normaal dat Nederland, als één van de rijkste landen van de wereld, 1% van het BNP reserveert voor ontwikkelingssamenwerking. Tegelijkertijd moet er altijd kritisch gekeken worden naar hoe OS-gelden worden besteed. Hervormingen en moderniseringën mogen niet worden geschuwd. Ontwikkelingshulp heeft pas echt waarde als daarbij de rijke landen hun oneerlijke en marktversturende handelsbarrières opheffen. Vaak zijn het ook de ontwikkelingslanden die het hardst geraakt worden door klimaatverandering. Dit kan resulteren in onbeheersbare vluchtelingenstromen, conflicten en grootschalige droogte en overstromingen. Om de wereldbevolking te

beschermen tegen de negatieve gevolgen van klimaatverandering is een internationaal klimaatfonds daarom noodzakelijk.

Gewapende conflicten veroorzaken nog steeds armoede, honger en instabiliteit in de wereld. Er wordt te vaak weggekeken terwijl de vluchtelingenstromen aanzwellen naar veelal even fragiele buurregio's. DWARS wil daarom structureel middelen vrijmaken voor internationale conflictpreventie. De Responsibility to Protect (R2P) is misschien wel de belangrijkste waarde van de internationale gemeenschap. Als een regering niet meer in staat is een volk te beschermen, of dit niet meer wil, dan wordt dit de verantwoordelijkheid van de internationale gemeenschap en de VN.

DWARS ziet de wereld als de plek die we koste wat kost moeten beschermen, terwijl we ons hard maken om alle mensen die op de Aarde wonen te verbinden. Wereldliefde houdt daarom in dat we zorg dragen voor het realiseren van wereldvrede terwijl we ons inzetten voor het behoud van de Aarde als bron van leven.

Natuur

- ✓ De ecologische hoofdstructuur wordt aangelegd, inclusief robuuste verbindingen. Daarnaast worden er verbindingen tussen de Europees belangrijke natuurgebieden (Natura2000) gerealiseerd.
- ✓ Er komt wettelijke bescherming van nationale landschappen en bijzondere cultuurhistorische waarden.
- ✓ De effecten van werkzaamheden op de biodiversiteit worden gecompenseerd door de opdrachtgever.
- ✓ Er mag alleen nog duurzaam gevist worden. Daarnaast komt er een verbod op vissen op bedreigde en zeldzame soorten.
- ✓ Er worden zeereservaten ingesteld waar vissen verboden wordt. Deze worden bewaakt door de piratenpartij.
- ✓ Nederland neemt een leidende rol in het bestrijden en bestraffen van jacht op en handel in bedreigde dieren en planten.
- ✓ Nederland pleit voor habitat- en biodiversiteitsbehoud wereldwijd

Milieu & Energie

- ✓ De ecologische voetafdruk van wereldbewoners mag in 2040 niet groter zijn dan hun Eerlijke Aardeaandeel in de mondiale draagkracht van de aarde. Landen die hier al boven zitten, moeten hun verbruik terugdringen tot dit niveau.
- ✓ In 2020 wordt 20% van het Nederlandse energieverbruik duurzaam opgewekt. In 2050 is de volledige energievoorziening duurzaam.
- ✓ Producten die energie verbruiken krijgen verplicht een energielabel. Producten met een laag energielabel mogen niet verkocht worden. Voor

Samen Eerlijke Kansen Scheppen | juni 2012 | DWARS, GroenLinkse jongeren

ondersteuning bij de transitie komt er een roterend fonds voor duurzame investeringen.

- ✓ Fiscale voordelen en subsidies op fossiele brandstoffen worden per direct afgeschaft.
- ✓ Alle schadelijke stoffen waar een milieuvriendelijk alternatief beschikbaar is, worden voor 2017 uitgefaseerd. Er wordt onderzoek gedaan naar alternatieven voor schadelijke stoffen.
- ✓ Chemische stoffen met grote risico's voor mens, dier en/of milieu worden alleen nog maar beschikbaar voor professionals.
- ✓ Historische bodemverontreiniging wordt wereldwijd bestreden voor 2050. Elk land maakt een plan om de schade van bedrijven uit dat land te herstellen. Europa neemt hierbij een leidende rol.
- ✓ CO₂-opslag is geen duurzame oplossing en wordt niet toegestaan.
- ✓ De overheid stelt duidelijke milieudoelen waaraan bedrijven moeten voldoen. Bedrijven zoeken middels innovatie zelf naar oplossingen om op verantwoorde wijze die doelen te halen.
- ✓ Er komt een speciaal klimaatfonds waar zoveel mogelijk landen in investeren; hiervan worden milieuverbeterende projecten bekostigd.
- ✓ Kernenergie is geen duurzame energiebron en wordt verboden.
- ✓ Alleen de bouw van energiecentrales, die zorgen voor de transitie naar een duurzame energievoorziening, wordt nog toegestaan. De subsidies op de aanleg van duurzame energie-installaties worden verdubbeld.
- ✓ Biobrandstoffen die ten koste gaan van voedselproductie en natuur zijn geen duurzame oplossingen en worden niet gebruikt voor energievoorziening.
- ✓ Er wordt voornamelijk ingezet op de drie duurzame energiebronnen: aardwarmte, zonne-energie en windenergie. Onderzoek naar nieuwe duurzame energiebronnen wordt gestimuleerd.
- ✓ Er wordt geïnvesteerd in een Europees elektriciteitsnetwerk.
- ✓ Er komt een feed-in systeem waardoor het mogelijk wordt voor particulieren om energie te leveren aan het energienet tegen een marktconforme prijs.
- ✓ Er komt een revolverend fonds met een gunstig rentetarief waaruit geleend kan worden om bestaande bouw energiezuinig te maken. Vanaf 2020 mag een huis of kantoor met energielabel D of lager niet meer worden verkocht of verhuurd.
- ✓ Er komt een spoedwet voor wind op zee.
- ✓ Voor 2017 komt er een wereldwijd actieplan voor het terugwinnen van fosfor.

- ✓ Door nieuwe technologie te ontwikkelen en toe te passen zet Nederland zich in om koploper te worden bij het voldoen aan de Europese eisen voor geluid, water, bodem en luchtkwaliteit
- ✓ Om de risico's van synthetische biologie en genetisch gemodificeerde organismen te verkleinen en de kansen optimaal te benutten wordt er een kader gesteld waarbinnen deze wetenschappen zich mogen ontwikkelen.

Landbouw & Voedsel

- ✓ DWARS is voorstander van een hervorming in de agrarische sector waarin de transitie wordt gemaakt naar een extensieve landbouw die op regionale productie is gericht.
- ✓ DWARS pleit voor stadslandbouw als alternatief voor landbouw met lange transportroutes.
- ✓ Landbouwsubsidies moeten gericht zijn op het verduurzamen van de sector.
- ✓ Elke provincie stelt een maximum grootte van de veestapel vast voor de gehele provincie of per regio.
Elk continent zorgt voor een voedselproductie die aan hun eigen voedselbehoefte kan voldoen.
- ✓ Er komt een uniform certificatiesysteem voor voedsel.
- ✓ De bio-industrie wordt verboden voor 2030.
- ✓ Lokale landbouwkennis en gewasvariatie worden hersteld om de voedselzekerheid op lange termijn te garanderen.
- ✓ Koppelvekoop van bestrijdingsmiddelen, zaaigoed en andere landbouwtechnologie wordt uitgebannen.
- ✓ Voedingsstoffen in de landbouw moeten gerecycled worden, om de sector op lange termijn overeind te houden. Nederland maakt zich hard voor een vastgelegde strategie van de EU en de VN hierover.
- ✓ Het gebruik van pesticiden wordt verlaagd en het gebruik van biologische middelen gestimuleerd.

Wonen

- ✓ Het kraakverbod wordt teruggedraaid.
- ✓ Gemeenten krijgen de mogelijkheid om leegstandsheffingen in te voeren en om leegstaande panden toe te wijzen aan woningzoekenden.
- ✓ De overheid bepaalt de werkelijke waarde van kantoorpanden, wanneer zij meer dan een jaar leegstaan.
- ✓ Anti-kraak houdt op te bestaan; in plaats daarvan wordt het mogelijk om tijdelijke verhuur toe te passen.

- ✓ Transformatie van kantoren tot woonruimte wordt gestimuleerd door vergunningprocedures te versnellen en duurzame modulaire woningbouw te stimuleren.
- ✓ Sociale studentenhuisvesters zorgen voor voldoende, betaalbare studentenhuisvesting in de kennissteden. Campuscontracten worden hierbij ingezet mits afgestudeerden 2 jaar de tijd krijgen om elders een woning te zoeken.
- ✓ Een inschrijving bij een lokale sociale studentencorporatie is ook geldig bij sociale studentencorporaties in andere steden.
- ✓ Misstanden bij huisjesmelkers worden via het strafrecht geregeld in plaats van het burgerlijk recht.
- ✓ Zorgaanbieders en woningcorporaties worden fiscaal aangemoedigd om samen onzelfstandige ouderenhuisvesting te realiseren met voorzieningen die ouderen nodig hebben.
- ✓ Er komt voldoende toegankelijke huisvesting waar ouderen makkelijk mantelzorg kunnen ontvangen.
- ✓ De hypotheekrenteaftrek moet binnen 30 jaar tot nul zijn afgebouwd.
- ✓ De overdrachtsbelasting en het eigenwoningforfait worden afgeschaft.
- ✓ Particulieren die hun huis met verlies verkopen en een restschuld overhouden, mogen die rente beperkt aftrekken.
- ✓ Sociale huur is alleen voor mensen die geen duurder huis kunnen betalen. Scheefwonen wordt aangepakt door huursubsidie te geven op een duurdere woning, als flexibel alternatief voor te strenge huurbescherming.
- ✓ Bij grootschalige woningbouwprojecten wordt het verplicht voldoende sociale huurwoningen en starterswoningen te verzorgen.
- ✓ Binnensteden moeten bloeiende kernen zijn. Derhalve wordt leegstaande ruimte boven winkels ingericht als woonruimte voor studenten.
- ✓ Experimenten met flexibele bestemmingsplannen worden aangemoedigd.

Vervoer & OV

- ✓ In de Randstad en tussen grote steden gaan de treinen elke 10 minuten rijden.
- ✓ Het Nederlandse spoorwegnet wordt uitgebreid, zowel met spoorverbredingen als met extra verbindingen. Hierbij wordt strategisch ingezet op de beschikbaarheid van het spoor tijdens incidenten.
- ✓ Er komt voor iedereen laagdrempelige toegang tot het openbaar vervoer. In dunbevolkte gebieden komt er een alternatief, waardoor de inwoners mobiel blijven zonder afhankelijk te zijn van de auto.

- ✓ De prijzen van het OV moeten altijd concurrerend zijn met meer milieuvriendelijke alternatieven.
- ✓ Er komt een Europees treinnetwerk.
- ✓ Binnensteden worden zo veel mogelijk autovrij. Het openbaar vervoer in de binnensteden wordt verbeterd.
- ✓ De overstap naar CO2-neutraal rijden wordt gemaakt. Elektrisch rijden wordt gestimuleerd. Er komt in Nederland een netwerk van oplaadpunten.
- ✓ Lease-auto's moeten energielabel A zijn.
- ✓ De aanleg van nieuwe snelwegen wordt alleen onder strikte voorwaarden toegestaan.
- ✓ De maximumsnelheid op de weg gaat terug naar 100 km/u. Die op het spoor gaat omhoog.
- ✓ Rekeningrijden wordt ingevoerd.
- ✓ Fietsen wordt gestimuleerd door gratis fietsenstallingen en fietsenverhuur dichtbij stations. Er komt een grondwettelijk verbod op betaald fietsparkeren.
- ✓ Er wordt begonnen met de aanleg van de eerste binnenstedelijke fietssnelwegen.
- ✓ De subsidie op de bouw van vliegtuigen en luchthavens wordt afgeschaft.
- ✓ Luchthaven Twente krijgt, evenals vliegveld Valkenburg, de status van musicaltheater.
- ✓ Lokale luchthavens worden ontmanteld. Enkel de grote internationale blijven gehandhaafd.
- ✓ De KM-vergoeding moet lager zijn dan de kostprijs van het autogebruik. Vergoedingen voor het openbaar vervoer mogen wel kostendekkend zijn.
- ✓ Kerosine in vliegtuigen wordt voortaan net als alle andere fossiele brandstoffen belast met accijnzen en BTW dit wordt Europees geregeld.

Europese Unie

- ✓ In de EU moeten de krachten worden gebundeld bij beleid op defensie, economie en het buitenland.
- ✓ Op de lange termijn wordt gestreefd naar een geïntegreerd federaal leger dat onder controle staat van het Europees parlement, mits de EU volledig democratisch bestuurd wordt. Defensiemateriaal wordt gezamenlijk ingekocht en lidstaten gaan zich specialiseren op specifieke defensietaken.
- ✓ DWARS pleit voor een Europese Unie dat op termijn een federale structuur kent waarin het subsidiariteitsbeginsel centraal blijft staan.

Samen Eerlijke Kansen Scheppen | juni 2012 | DWARS, GroenLinkse jongeren

- ✓ Er moeten EU-ambassades komen over de hele wereld.
- ✓ Er moet een democratisch aangestelde EU-minister van Buitenlandse Zaken komen.
- ✓ Pan-Europese kieslijsten vervangen het huidige kiessysteem.
- ✓ Het Europees parlement heeft een democratisch mandaat en moet dus meer macht krijgen.
- ✓ Leden van de Europese Commissie worden niet langer door verschillende EU-lidstaten naar voren geschoven maar door het Europees Parlement verkozen en benoemd.
- ✓ Alle landen die zich bevinden op het Europese continent (waaronder Turkije) mogen toetreden tot de Europese Unie, mits ze aan de Kopenhagen-criteria voldoen.

Ontwikkelingssamenwerking, Humanitaire interventies & Nationale defensie

- ✓ Nederland reserveert 1% van het BNP voor ontwikkelingssamenwerking en duurzame ontwikkeling (klimaat-, biodiversiteit- en ontbossingsverdragen) in ontwikkelingslanden.
- ✓ Nederland zet zich actief in voor het halen van de millenniumdoelen.
- ✓ Het internationaal Monetair Fonds en de Wereldbank worden verder gedemocratiseerd ten gunste van de positie van ontwikkelingslanden.
- ✓ Er mag geen actief beleid in ontwikkelingslanden worden gevoerd dat braindrain in de hand werkt; in plaats daarvan dient er zoveel mogelijk geïnvesteerd te worden in lokale kennis en infrastructuur in het land van herkomst.
- ✓ Marktversturende handelsbarrières worden opgeheven en ontwikkelingslanden krijgen het recht de eigen markt te beschermen.
- ✓ Ontwikkelingslanden bepalen voor een groot gedeelte zelf welk economisch groeimodel zij nastreven, dit wordt niet opgelegd door de WTO.
- ✓ De TRIPS (Trade Related Aspects of Intellectual Property Rights) gaan grondig op de schop. Waar zij onder meer bedoeld zijn om patenten te beschermen en zo mensen te laten profiteren van hun eigen gepatenteerde ideeën, blijken zij tot nu toe echter vaak ook een effectieve, snelle en grootschalige productie van onder meer medicijnen in de weg te staan.
- ✓ Alle Nederlandse overheidsinstellingen moeten een fair trade inkoopbeleid voeren.
- ✓ DWARS is van oorsprong een pacifistische organisatie en zal bij internationale conflicten altijd eerst op zoek gaan naar geweldloze oplossingen. Ons doel is duurzame vrede, wereldwijd.

- ✓ In plaats van de JSF wordt er een ander type straaljager gekocht die aan de voorwaarden van Nederland voldoet. De keuze van een type straaljager zal in een Idols-format middels een afvalrace op TV live te volgen zijn.
- ✓ DWARS is tegen wapenhandel. Veel conflicten escaleren als er meer wapens voorhanden zijn voor één of meer strijdende partijen. DWARS beschouwt het verdienen van geld aan middelen voor dood en onderdrukking als pervers en Nederland moet daar dan ook niet aan mee doen.
- ✓ Een structureel deel van het OS-budget wordt ter beschikking gesteld van internationale initiatieven ter preventie van conflicten.
- ✓ Bij internationale conflicten moet altijd eerst gezocht worden naar geweldloze oplossingen. Ons doel is duurzame vrede, wereldwijd.
- ✓ Een humanitaire interventie mag alleen plaatsvinden als het aannemelijk is dat de situatie hierdoor zal gaan verbeteren. Daarnaast moet er een mandaat van de VN, hetzij van de Veiligheidsraad of van de Algemene Vergadering, zijn. DWARS wil dat de VN democratiseert, om zo machtsspreiding over de hele wereld te realiseren. De huidige machtsstructuur is verouderd.
- ✓ Op termijn wordt de NAVO afgeschaft, maar tot het moment dat er een functionerend alternatief is heeft de NAVO een plek in het pallet van instrumenten om VN-gemandateerde missies uit te voeren.
- ✓ De VN moet een eigen leger krijgen om zo te worden bevrijd van directe nationale belangen.
- ✓ De R2P mag nooit als doel hebben aan een land een andere regering of regeringsvorm op te leggen.
- ✓ Militair ingrijpen is een allerlaatste middel dat alleen gebruikt mag worden wanneer alle andere mogelijkheden zijn uitgeput.
- ✓ DWARS is voorstander van peacekeepingmissies onder VN-mandaat.
- ✓ Nederlandse ambassades bieden onderdak aan politieke onderdrukten.
- ✓ Universele jurisdictie dient verder gangbaar te worden binnen de internationale gemeenschap, hoewel berechting op nationaal niveau de voorkeur heeft. Het Internationaal Strafhof treedt hierbij op als leidend orgaan. Er wordt een actief beleid uitgezet om meer landen zich bij het Hof te laten aansluiten.
- ✓ Nederland streeft, in samenwerking met het Internationaal Strafhof en de Internationale Commissie van Juristen, naar een internationale universiteit in Den Haag van het volkerenrecht, internationaal recht en de mensenrechten. Met die universiteit worden over de hele wereld mensen opgeleid in de universele jurisdictie.

COLOFON

Tekst

De basis voor dit politiek programma is in mei 2012 gelegd door de programmacommissie, bestaande uit Ashley North (voorzitter), Gerrit Duits, Tim Endevelt, Mariska Kortie, Joa Maouche en Jamili Wetzels. Op het buitengewone congres van DWARS, GroenLinkse jongeren van 23 juni 2012 zijn de programmapunten vastgesteld.

Lay-out

Tim Endevelt

Uitgave

DWARS, GroenLinkse jongeren

Oudegracht 312

3511 PK Utrecht

tel. 030-2333263

dwars@dwars.org

www.dwars.org

juni 2012